
***Res Publica* Coronada, la representació del poder a la capella de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya**

Anna Muntada Torrellas, Universitat Autònoma de Barcelona

Aquesta comunicació presenta els resultats d'un estudi sobre el parament litúrgic i la decoració esculpida de la capella de Sant Jordi del palau de la Generalitat de Catalunya.

Hem pogut comprovar que en la capella del General es desplega un dens programa devocional, moral i polític, estretament relacionat amb l'hagiografia del poder. Som davant d'un extraordinari conjunt artístic del gòtic internacional, amb peces tan notables com el frontal brodat d'Antoni Sadurní i el retaule de Bernat Martorell, avui, fragmentat i dispers. Justament, la lectura atenta de la taula que el coronava, conservada al Museu de Filadèlfia, ha sigut el desllorigador de tot el discurs programàtic.

Remarquem la singularitat iconogràfica d'aquesta obra, amb la Maredeu i el nen, les quatre virtuts cardinals i dues figures femenines fins ara no identificades, però que considerem que hi ha arguments sòlids per concloure que són personificacions de la Sinagoga i de l'Església, o si es vol, de l'Antic i el Nou Testament, interpretat aquest com el temps històric en què l'home pren les seves decisions ètiques i es realitza. Les referències a aquest binomi són recurrents en la resta de la decoració de la capella. Pel que fa a les quatre virtuts cardinals, es tracta de les més "incardinades" amb la dimensió moral de la vida. No cal insistir en el vincle que lliga Prudència, Templança, Justícia i Fortalesa amb l'exercici de la *res publica*. Són elaboracions i temes compartits fa segles. Interessen a l'individu i interessen a la col·lectivitat: la comunitat sencera que s'organitza i vetlla pel bé comú.

Quant al parament litúrgic, els elements dels arreu i dels ornaments de la capella es col·loquen com si fossin peces en un tauler d'escacs. Trobar la relació entre aquests elements ens ha permès avançar en la comprensió d'un tot meditat i harmònic, on s'aboca molt més que la sòlita cultura d'artista. En aquest punt, la nostra atenció s'ha centrat en la figura de Marc de Vilalba, primer abat de Montserrat i diputat eclesiàstic el 1433, quan es construí la capella (1433, i no 1432, com fins ara s'havia dit, doncs hem localitzat l'acta de Corts que així ho prova). El document clau és el discurs que Marc de Vilalba pronuncià a les Corts de Tortosa en resposta a la proposició de la reina Maria, el maig del 1421. Aquest discurs, que ja té un lloc en la historiografia catalana, el recuperem ara per a la història de l'art català.